

Орално-моторни механизми – развитие, нарушения и терапевтична намеса при деца с церебрална парализа и неврологични нарушения

Светлана Картунова, Иван Чавдаров, СБДПЛРДЦП „Св.София”

Развитието на орално-моторните (ОММ) механизми и лицевата мимика започва още при вътреутробното оформяне на бебето. От раждането до към седмата година, натрупването на моторен опит и правилното формиране на хранителни умения, води до закономерното развитие на анатомичните структури и овладяването на хранителни, мимически и говорни механизми.

Развитието на хранителните умения преминава през определени етапи, които са рискови за по-нататъшното успешно развитие на възможностите за обработване на храната, контролиране на слюноотделянето, моторното координиране на вербализацията и експресията на лицевата мимика. Проблеми от неврологично или структурно-анатомично естество разстройващи ОММ, могат да се диагностицират още в кърмаческа възраст. Наложително е в такива случаи, да се предприемат адекватни терапевтични интервенции, с цел превенция или корекция на патологично формиращи се механизми и навици, както и стимулиране на физиологичните такива. Най-често наблюдаваните проблеми, които са индикатор за евентуални последващи затруднения във вербалните умения, са нарушения или изоставане в развитието на хранителните механизми, комуникативни дефицити и липса на вербална експресия. Когато тези симптоми се комбинират с епилепсия, координационни нарушения, церебрална парализа, е възможно да се съчетаят с други клинични отклонения в емоциите, интелекта, комуникацията, перцепцията или поведението, което усложнява терапевтичното поведение и методология.

Нарушението на ОММ е състояние, нуждаещо се от ранното диагностициране и терапевтична намеса чрез поливалентен екип от специалисти: лекар по физикална и рехабилитационна медицина, невролог, педиатър, лекар уши-нос-гърло, психолог и логопед, които да оптимизират, разширяват и балансира индивидуално терапевтичния подход.